

آشنایی با معاملات

قراردادهای آتی نقد

(تسویه نهایی بر اساس دلار مظنه طلای تهران)

شرکت بورس کالای ایران
مدیریت بازارهای مشتقه و صندوقهای کالایی

اسفند ماه ۱۴۰۱

فهرست مطالب

۲	معاملات قراردادهای آتی
۲	دارایی پایه
۲	- نقره
۲	سررسید
۲	نماد معاملاتی
۳	موقعیت تعهدی باز
۳	- موقعیت تعهدی باز خرید
۳	- موقعیت تعهدی باز فروش
۳	وجه تضمین
۴	- حداقل وجه تضمین
۵	تسویه روزانه
۵	- قیمت تسویه روزانه
۵	- عملیات به روز رسانی حسابها
۵	- قیمت تسویه لحظه‌ای
۶	امکان تحويل دارایی پایه در سررسید
۶	- جرایم نکول و کارمزدها
۷	- محاسبه قیمت تسویه نهایی
۷	- مثال
۸	شروع فعالیت در بازار قرارداد آتی نقره
۸	- معاملات برخط قراردادهای مشتقه
۸	ساعت و روزهای انجام معامله

معاملات قراردادهای آتی

معاملات قراردادهای آتی، معاملاتی است که طی آن فروشنده متعهد می‌شود در تاریخ معینی در آینده (سرسید)، مقدار مشخصی از کالا (دارایی پایه) را به قیمتی که امروز با خریدار تعیین می‌کند^۱ به فروش برساند. در مقابل، خریدار نیز متعهد می‌شود آن کالا را با همان مشخصات خریداری کند.

دارایی پایه

هر کالایی که به عنوان دارایی پایه قراردادهای آتی در بورس کالای ایران انتخاب می‌شود باید شرایط خاصی را داشته و استانداردهای لازم را دارا باشد. این مشخصات در قالب استانداری تحت عنوان "مشخصات قرارداد"

برای هر دارایی پایه توسط بورس تهیه می‌شود. تاکنون کالاهای بسیاری به عنوان دارایی پایه قراردادهای آتی مورد معامله قرار گرفته‌اند که مشخصات آن از طریق لینک روبرو در دسترس است.

- نقره -

نقره از اسفند ماه سال ۱۳۹۹، در شرکت بورس کالای ایران راه اندازی شده و تاکنون مورد استقبال فعالان بازار قرار گرفته است. هر قرارداد آتی نقره، شامل ۱۰۰ گرم نقره^۲ با خلوص ۹۹٪ می‌باشد. (جهت مشاهده استاندارد کالا و مشخصات قرارداد آتی نقره به لینک فوق مراجعه کنید.)

* شایان ذکر است قرارداد آتی نقره سرسید اردیبهشت ماه ۱۴۰۲، با تغییر اساسی^۳ در فرمول محاسبه قیمت تسویه نهایی راه اندازی شده و همین نحوه محاسبه در سرسیدهای بعدی نیز انجام خواهد شد. (متعاقباً توضیح داده خواهد شد)

سرسید

قراردادهای آتی مدت‌دار هستند. هر نماد معاملاتی قرارداد آتی، در یک تاریخ مشخص، سرسید می‌شود و فرآیند تحويل کالا آغاز می‌شود. معمولاً به آخرین روز معاملاتی در هر نماد قرارداد آتی، سرسید آن قرارداد آتی گفته می‌شود.

نماد معاملاتی

نماد معاملاتی مشکل از نام قرارداد، ماه و سال سرسید قرارداد است. به عنوان مثال نماد SILOR02 نشان‌دهنده قرارداد آتی نقره (SIL)، سرسید اردیبهشت ماه (OR)، سال ۱۴۰۲ (02) است.

در صورتی که بورس اقدام به راه اندازی چند سرسید نماید، همزمان چندین نماد معاملاتی نقره (SIL) روی تابلوی معاملاتی وجود خواهد داشت. برای مثال اگر سه نماد SILOR02 سرسید اردیبهشت ۱۴۰۲ و SILKH02 سرسید

خرداد ۱۴۰۲ و SILMO02 سرسید مرداد ۱۴۰۲ در تابلوی معاملاتی فعال باشد، مشتریان می‌توانند روی همه نمادهای معاملاتی فعال معامله نمایند. نمادهای معاملاتی فعال در سرسیدهای مختلف در تابلوی معاملاتی قراردادهای مشتقه با اسکن کد روبرو قابل مشاهده است:

۱. قیمتی که تعیین می‌شود به صورت "سفارش" در سامانه معاملاتی توسط خریدار و فروشنده وارد می‌شود. در صورت انجام معامله در واقع قیمت تعیین شده مورد توافق هر دو طرف معامله قرار گرفته است. این توافق در قالب یک معامله بین خریدار و فروشنده در بازار قراردادهای آتی انجام می‌شود.

۲. به این موضوع که هر قرارداد آتی شامل چه مقدار از کالا باشد، "اندازه قرارداد" گفته می‌شود. در واقع اندازه قرارداد آتی نقره برابر ۱۰۰ گرم نقره است.

۳. استفاده از نرخ دلار استخراج شده از مظنه طلای تهران

موقعیت تعهدی باز

اصطلاحاً کسی که در معاملات قراردادهای آتی اقدام به اخذ موقعیت تعهدی باز خرید یا موقعیت تعهدی باز فروش می‌کند، تا زمانی که موقعیت تعهدی باز خود را نبسته^۴ باشد، به صورت روزانه بر اساس تغییرات قیمت تسویه هر روز، عایدی(مثبت یا منفی) خواهد داشت.

- موقعیت تعهدی باز خرید

اصطلاحاً گفته می‌شود کسی که در بورس، قرارداد آتی را می‌خرد و خود را متعهد به خرید دارایی پایه براساس ضوابط بورس در سراسر می‌نماید، موقعیت تعهدی باز خرید اخذ نموده است. برای اخذ موقعیت خرید در قراردادهای آتی لزوماً نیاز به دara بودن کل ارزش قرارداد نیست، دارا بودن وجه تضمین کفايت می‌کند.

- موقعیت تعهدی باز فروش

اصطلاحاً گفته می‌شود کسی که در بورس، قرارداد آتی را می‌فروشد و خود را متعهد به فروش دارایی پایه بر اساس ضوابط بورس در سراسر می‌نماید، موقعیت تعهدی باز فروش اخذ نموده است. برای اخذ موقعیت فروش در قراردادهای آتی لزوماً نیاز به دارا بودن دارایی پایه (نقره) نیست، دارا بودن وجه تضمین کفايت می‌کند.

وجه تضمین

مبلنی است که جهت تضمین ایفای تعهدات مشتریان برای اخذ موقعیت تعهدی باز در حساب عملیاتی مشتری تودیع می‌شود. مبلغ وجه تضمین توسط بورس تعیین می‌شود. این مبلغ ثابت نبوده و با نوسانات قیمت نقدی دارایی پایه تغییر می‌کند. بورس در صورت تغییر مبلغ وجه تضمین، آن را دو روز کاری قبل، از طریق سامانه معاملاتی اعلام می‌کند.

قبل از ثبت سفارش، مشتری می‌بایست وجه تضمین را متناسب با تعداد قرارداد آتی که می‌خواهد اخذ نماید، به حساب عملیاتی خود واریز کند. وجه تضمین به ازای هر موقعیت "همجهت" از مشتری دریافت می‌شود. بدین معنی که در معاملات یک نوع دارایی پایه (در اینجا معاملات قرارداد آتی نقره)، برای اخذ هر موقعیت جدید (خرید یا فروش) واریز مبلغ وجه تضمین برای هر موقعیت الزامی است مگر اینکه آن موقعیت در جهت پوشش موقعیت قبلی (غیر هم جهت با موقعیت قبلی) باشد که در این صورت به ازای آن موقعیت وجه تضمین دریافت نمی‌شود.

به عنوان مثال اگر مشتری یک موقعیت خرید در نماد الف داشته باشد و به ازای آن a ریال وجه تضمین پرداخت کرده باشد، برای اخذ یک موقعیت فروش (غیر هم جهت با موقعیت خرید) در نماد b نیازی به پرداخت وجه تضمین نیست. این تخفیف^۵ تا جایی ادامه می‌یابد که تعداد موقعیت‌های باز غیر هم جهت در نمادهای مختلف با هم برابر باشند. یعنی در واقع مشتری باید به ازای ماکزیمم موقعیت‌های باز در یک جهت، وجه تضمین تودیع کند. چون در اینجا ماکزیمم موقعیت‌ها، یک است، تودیع مبلغ یک وجه تضمین (a ریال) برای اخذ یک موقعیت خرید در نماد الف و یک موقعیت فروش در نماد b، کفايت می‌کند.

۴. بستن موقعیت تعهدی باز با انجام معامله معکوس رخ خواهد داد. به عنوان مثال در صورت داشتن موقعیت باز خرید، با انجام یک معامله فروش، موقعیت تعهدی باز خرید بسته خواهد شد.

۵. اصطلاحاً به این فرآیند، "تخفیف بین سراسر" گفته می‌شود.

ع. "ماکزیمم موقعیت‌های تعهدی باز در یک جهت" یعنی "جمع موقعیت‌های خرید و جمع موقعیت‌های فروش هر کدام که بیشتر بود".

حال اگر در همین مثال، مشتری به جای یک موقعیت فروش، دو موقعیت فروش در نماد ب اخذ می‌کرد، می‌بایست $2a$ ریال را به عنوان وجه تضمین تودیع کرده باشد. چرا که اخذ دو موقعیت فروش، ماکزیمم موقعیت‌های باز در یک جهت را برای سبد معاملاتی مشتری به عدد ۲ افزایش داده و مشتری باید $2a$ ریال را به عنوان وجه تضمین تودیع کند.

لازم به ذکر است در خصوص بستن موقعیت تعهدی باز (که با انجام یک معامله‌ی معکوس برای هر موقعیت تعهدی باز انجام می‌شود)، نیازی به واریز وجه تضمین نیست. در واقع با توجه به اینکه بستن هر موقعیت منجر به کاهش موقعیت‌های تعهدی باز می‌شود، در صورتی که وجه تضمین در "تحفیض بین سرسید" موضوع بند فوق استفاده نشده باشد، با بستن موقعیت تعهدی باز، مبلغ وجه تضمین آن، در حساب عملیاتی مشتری آزاد خواهد شد.

- حداقل وجه تضمین

حداقل مبلغی است که می‌بایست برای حفظ هر موقعیت هم‌جهت در حساب عملیاتی مشتری وجود داشته باشد که برابر است با 70% درصد مبلغ وجه تضمین.

با توجه به اینکه بر اساس قیمت تسویه کشف شده در پایان هر روز (که متعاقباً در مورد آن توضیح خواهیم داد) مبالغی به حساب عملیاتی مشتری واریز یا از آن برداشت می‌شود، امکان دارد که مبلغ وجه تضمین تودیع شده در حساب عملیاتی مشتری از مبلغ تعیین شده توسط بورس کمتر شود. یا حتی ممکن است بورس میزان وجه تضمین را افزایش دهد. در هر دو حالت، در صورتی که موجودی حساب عملیاتی مشتری از 70% درصد مبلغ وجه تضمین (متناسب با موقعیت‌های تعهدی باز) کمتر شود، اتاق پایپای برای آن مشتری اخطاریه افزایش وجه تضمین صادر می‌نماید. با یک مثال ادامه می‌دهیم:

در صورتی که مشتری دو موقعیت خرید داشته باشد باید $2a$ وجه تضمین در حساب عملیاتی خود موجود داشته باشد. حال در صورتی که در طی روزهای معاملاتی آینده، موجودی مشتری کمتر از $2a$ شود اصطلاحاً مشتری در وضعیت At Risk قرار خواهد گرفت. اگر موجودی مشتری کمتر از $(2a \times 70\%)$ شود، مشتری اصطلاحاً Margin Call شده و اخطاریه افزایش وجه تضمین دریافت خواهد نمود. همچنین ممکن است بورس مبلغ a را به $a+b$ افزایش دهد. باز هم اگر موجودی مشتری کمتر از $(2(a+b) \times 70\%)$ شود، مشتری Margin Call شده و اخطاریه افزایش وجه تضمین دریافت خواهد نمود.

مشتری پس از دریافت اخطاریه افزایش وجه تضمین، تا یک ساعت پس از شروع جلسه معاملاتی روز کاری بعد فرصت دارد که موجودی حساب عملیاتی خود را به صورت کامل تا سطح وجه تضمین (متناسب با تعداد موقعیت‌های تعهدی باز) افزایش دهد یا متناسب با مبلغ موجودی، موقعیت‌های تعهدی بازی را که وجه تضمین به ازای آن‌ها در حساب عملیاتی تودیع نشده، بیندد. باید توجه شود افزایش موجودی یا کاهش موقعیت‌های باز یا هردو باید به میزانی انجام پذیرد که حساب مشتری از وضعیت‌های Margin Call و At Risk خارج شود.⁷

در صورتی که مشتری دارای اخطاریه موارد ذکر شده را رعایت نکند، کارگزار وی موظف است طی مهلت مقرر متناسب با موجودی مشتری، موقعیت‌های باز مشتری را رأساً کاهش دهد.

7. به عبارتی مشتری باید به ازای ماکزیمم موقعیت‌های تعهدی باز خرید و فروش، 100% درصد مبلغ وجه تضمین را در حساب عملیاتی خود داشته باشد.

تسویه روزانه

با توجه به اینکه در بازار قراردادهای آتی، موقعیت‌های مشتریان "تعهدی" است، تا زمانی که این موقعیت‌ها اصطلاحاً "باز" هستند (یعنی مشتری با اخذ موقعیت معکوس آن‌ها را نبسته باشد)، به صورت روزانه، بر اساس قیمتی که به آن قیمت تسویه روزانه گفته می‌شود، تسویه می‌شوند.

- قیمت تسویه روزانه

قیمتی است که در پایان هر جلسه معاملاتی محاسبه می‌شود. نحوه محاسبه این قیمت به صورت میانگین وزنی قیمت ۳۰ درصد از حجم معاملات انجام شده منتهی به پایان جلسه معاملاتی در هر روز می‌باشد. بر اساس این قیمت، کلیه معاملات انجام شده و موقعیت‌های تعهدی باز مشتریان با توضیح زیر تسویه و بروزرسانی خواهد شد.

- عملیات به روز رسانی حساب‌ها

بر مبنای قیمت تسویه روزانه کشف شده در پایان جلسه معاملاتی، سود یا زیان حاصله در اثر اتخاذ و حفظ موقعیت تعهدی باز قرارداد آتی در طی روز، توسط اتفاق پایاپای در پایان جلسه معاملاتی به حساب عملیاتی مشتری واریز یا از آن برداشت می‌شود.

برای سهولت در توضیح مثال، فرض می‌کنیم اندازه قرارداد آتی نقره، برابر یک گرم نقره باشد، اگر مشتری امروز، یک موقعیت تعهدی خرید را با قیمت ۳۰،۰۰۰ تومان اخذ کرده باشد و در پایان روز قیمت تسویه روزانه کشف شده، ۳۱،۰۰۰ تومان باشد، در پایان جلسه معاملاتی امروز ۱،۰۰۰ تومان^۸ سود کرده است (اختلاف قیمت خرید و قیمت تسویه روزانه).

حال اگر مشتری در روز آینده موقعیت خرید خود را باز نگه دارد و قیمت تسویه روزانه در روز آینده ۳۱،۵۰۰ تومان باشد، مشتری در پایان جلسه معاملاتی روز دوم ۵۰۰ تومان^۹ سود خواهد برد (اختلاف قیمت تسویه روز اول و دوم).

در واقع به منظور مدیریت ریسک مشتریان، هر روز موقعیت‌های باز بر اساس قیمت تسویه روزانه، تعدیل می‌شود. در پایان روز اول موقعیت خرید مشتری به ۳۱،۰۰۰ تومان تعدیل شده برای همین در پایان روز دوم، تفاوت ۳۱،۰۰۰ و ۳۱،۵۰۰ به عنوان سود محاسبه خواهد شد.

- قیمت تسویه لحظه‌ای

به منظور مدیریت ریسک حساب مشتریان، در هر لحظه از زمان و در طول جلسه معاملاتی، میانگین قیمت ۳۰ درصد از حجم معاملات منتهی به هر لحظه توسط بورس محاسبه و موجودی قابل نمایش مشتریان بر اساس آن قیمت به روز می‌شود. لازم به ذکر است این بروزرسانی لحظه‌ای بوده و بروزرسانی سود و زیان حاصل از کل روز معاملاتی، تنها در پایان جلسه معاملاتی هر روز به صورت خالص، در حساب بانکی مشتری منظور می‌شود.

۸. برای سادگی توضیحات، در این مثال اندازه قرارداد آتی نقره، ۱ گرم نقره در نظر گرفته شده است. اما در واقعیت، اندازه قرارداد آتی نقره برابر ۱۰۰ گرم نقره می‌باشد. لذا در این مثال ۱،۰۰۰ تومان سود ضریب اندازه قرارداد (۱۰۰) نیز خواهد شد و در واقع مشتری ۱۰۰،۰۰۰ تومان از این معامله سود خواهد برد.

۹. همان طور که در پانویس قبل گفتیم، در واقعیت اندازه قرارداد آتی نقره ۱۰۰ است و لذا مبلغ سود ۵۰،۰۰۰ تومان خواهد بود.

امکان تحويل دارایی پایه در سرسید

اطلاعیه تحويل توسط بورس، قبل از سرسید در سایت شرکت بورس کالای ایران (www.ime.co.ir) منتشر می‌شود. جزییات کامل فرآیند تحويل در اطلاعیه ذکر خواهد شود. فرآیند کلی تحويل به شرح زیر است:

- دارندگان موقعیت تعهدی باز فروش

کلیه دارندگان موقعیت تعهدی فروشی که آمادگی ورود به فرآیند تحويل را دارند، تا ساعت ۱۵:۱۵ فرصت دارند فرم اعلام آمادگی تحويل را از طریق سامانه معاملات برخط یا از طریق کارگزار به بورس اعلام نمایند. همچنین در صورتی که فروشنده تصمیم به تحويل نقره دارد، می‌بایست مراحل زیر را طی کند:

۱. ارائه گواهی مالیات بر ارزش افزوده به کارگزار، سه روز کاری قبل از آخرین روز معاملاتی
۲. تعیین نوبت از شعبه مستقل مرکزی بانک آینده جهت کارشناسی نقره، دو روز کاری قبل از آخرین روز معاملاتی
۳. پرداخت هزینه ارزیابی و تحويل نقره به بانک مطابق استاندارد مندرج در مشخصات قرارداد و اطلاعیه تحويل

- دارندگان موقعیت تعهدی باز خرید

کلیه دارندگان موقعیت تعهدی خریدی که آمادگی ورود به فرآیند تحويل را دارند، تا ساعت ۱۵:۱۵ فرصت دارند فرم اعلام آمادگی تحويل را از طریق سامانه معاملات برخط یا از طریق کارگزار به بورس اعلام نمایند. علاوه بر آن تا ساعت ۱۵:۱۵ فرصت دارند کل ارزش قرارداد را بر حسب قیمت تسويه نهایی به همراه کارمزدها در حساب عملیاتی خود موجود داشته باشند.

- جرایم نکول و کارمزدها

در انتهای آخرین جلسه معاملاتی در سرسید در صورت وقوع یکی از موارد زیر؛

- خریدار یا فروشنده گواهی آمادگی تحويل را در سامانه معاملاتی ثبت نکنند؛
- خریدار مبلغ ارزش قرارداد را به حساب عملیاتی خود واریز نکنند؛
- فروشنده گواهی مالیات به ارزش افزوده نداشته باشد؛
- فروشنده، نقره را مطابق استاندارد مندرج در مشخصات قرارداد و اطلاعیه تحويل به بانک تحويل ندهد؛

در واقع مشتری تعهد خود را ایفا نکرده است و موظف به پرداخت ۱/۰ درصد ارزش قرارداد بر اساس قیمت تسويه نهایی است که به نفع مشتری طرف مقابل، از مشتری نکول کننده کسر می‌گردد.

در صورت وقوع موارد فوق مشتریان همچنان موظف به پرداخت کارمزد تحويل مربوط به کارگزار خود هستند، اما کارمزد تحويل مربوط به بورس برای هر دو طرف معامله، از مشتری نکول کننده دریافت خواهد شد. شایان ذکر است در صورتی که هر دو مشتری خریدار و فروشنده مقابل یکدیگر، نکول کنند، جریمه ۰/۱ درصد و کارمزد بورس طرف مقابل را پرداخت نمی‌کنند. چون هر دو نکول کرده‌اند. در این حالت هر طرف تنها موظف به پرداخت کارمزد بورس و کارمزد کارگزار به ازای موقعیت‌های خود خواهد بود.

- محاسبه قیمت تسویه نهایی -

قیمتی است که در آخرین روز معاملاتی به عنوان آخرین قیمت تسویه روزانه مبنای انجام محاسبات سود و زیان، تسویه و تحویل خواهد بود. نحوه محاسبه این قیمت در مشخصات قرارداد به صورت زیر است؛

$$\frac{\text{قیمت یک مثقال طلای خام با عیار } 705}{\text{× قیمت یک گرم نقره خام با عیار } 999} = \text{قیمت تسویه نهایی}$$

$$\text{× قیمت جهانی یک انس طلا } 0.104457$$

○ قیمت یک گرم نقره خام با عیار ۹۹۹ بر حسب دلار، بر اساس قیمت‌های نقدی جهانی محاسبه شده از سایت (www.kitco.com) که در زمان اتمام آخرین جلسه معاملاتی استخراج می‌شود.

○ قیمت هر مثقال طلای خام با عیار ۷۰۵ بر حسب ریال براساس قیمت‌های استعلام شده از اتحادیه صنف فروشنندگان و سازندگان طلا، جواهر، نقره و سکه تهران (www.estjt.ir) که رأس زمان پایان آخرین جلسه معاملاتی توسط بورس تهیه می‌شود.

○ قیمت جهانی یک انس طلا بر حسب دلار براساس قیمت‌های جهانی محاسبه شده از سایت (www.kitco.com) که رأس زمان پایان آخرین جلسه معاملاتی استخراج می‌شود.

○ عدد ۱۰۴۴۵۷ موجود در مخرج کسر، ضریبی است که از حاصل ضرب نسبت مثقال به انس بر حسب گرم و نسبت تبدیل عیار ۷۰۵ به عیار ۹۹۹.۹ حاصل شده است یعنی:

$$0.104457 = \frac{4.608}{31.1035} \times \frac{705}{999.9}$$

مثال -

Live Gold Price		Live Silver Price	
Feb 24, 2023	Feb 24, 2023	US Dollar	US Dollar
1,811.20	0.67	Bid	Bid
1,812.20	0.67	Ask	Ask

- قیمت یک گرم نقره خام مندرج در سایت Kitco = $0.67 / 0.67 = 1$ (گرم/دلار)

- قیمت یک مثقال طلای خام (مظنه تهران) = $1,811.20 \times 0.67 = 1,217,500,000$ (ریال/مثقال)

- قیمت جهانی انس مندرج در سایت Kitco = $0.67 \times 1,811.20 = 1,217,500,000$ (انس/دلار)

$$0.67 \times \frac{1,811.20}{0.67} = 1,811,700,000$$

$$(ریال/گرم) = 1,811,700,000$$

شروع فعالیت در بازار قرارداد آتی نقره

در صورتی که سرمایه‌گذار قبلاً در سایر معاملات مشتقه در بورس کالای ایران، فعالیت کرده باشد و کد معاملاتی مشتقه وی فعال باشد، با همان کد معاملاتی امکان فعالیت در قراردادهای آتی نقره را نیز خواهد داشت، در غیر این صورت باید کد معاملاتی مشتقه دریافت نماید. برای دریافت این کد، مشتری باید به یکی از کارگزاران دارای مجوز فعالیت قراردادهای مشتقه (لینک روبه رو) مراجعه و درخواست کد نماید.^{۱۰}.

- معاملات برخط قراردادهای مشتقه

مشتریان حقیقی و حقوقی دارای کد معاملاتی مشتقه در شرکت بورس کالای ایران می‌توانند، پس از درخواست از کارگزار خود و دریافت نام کاربری و رمز عبور درگاه معاملات برخط، معاملات را به صورت آنلاین و از طریق کد معاملات برخط انجام دهند.

ساعت و روزهای انجام معامله

ساعات و روزهای انجام معامله در بورس توسط هیئت مدیره بورس تعیین و اعلام می‌شود. قراردادهای آتی نقره در قالب یک جلسه معاملاتی در روزهای شنبه تا پنجشنبه از ساعت ۱۰ الی ۱۵ دایر می‌باشد. شایان ذکر است معاملات قرارداد آتی نقره در آخرین روز معاملاتی هر سرسید، به منظور شروع فرآیند تحويل، راس ساعت ۱۳ بسته خواهد شد.

۱۰. فعالیت در بازار قراردادهای مشتقه در شرکت بورس کالای ایران با کد سهامداری ممکن نیست. مشتری باید کد معاملاتی مشتقه داشته باشد.